

ASUPRA PREZENȚEI LUI *INOCERAMUS TUBERCULATUS* WOODS ÎN STRATELE CU INOCERAMI DIN FLIȘUL EXTERN *

DE

PETRU ȘTEFAN

*Comunicare prezentată la sesiunea științifică a Universității „Al. I. Cuza” Iași,
din 26—28 octombrie 1973*

Resturile de macrofaună care se întâlnesc frecvent în stratele cu inocerami ss (= strate de Hangu) și pe baza cărora au fost denumite și date la senonian sînt reprezentate prin inocerami.

Astfel, L. Mrazec a găsit primul fragment de *Inoceramus* sp. pe pîriul Bighi-rea lingă Piatra Neamț, însă nu i-a acordat importanță.

În 1912 G. Botez a identificat, pe pîriul Larga lingă Tg. Ocna, specia *Inoceramus salisburgensis* Fugg. et Kastn. și demonstrează astfel pe criterii paleontologice prezența cretacicului superior.

G. Macovei și I. Atanasiu (1925) au găsit în bazinul Bistriței exemplare de *Inoceramus balticus* Böhm. și *Inoceramus salisburgensis* Fugg. et Kastn., menționînd că aceste specii arată vîrsta maestichtiană a depozitelor care le conțin. Pe lingă aceste două specii (frecvent întîlnite ulterior) s-au găsit ca exemplare unice specii de *Inoceramus*? *lamarcki* Park., *Inoceramus regularis* d'Orb., *Inoceramus* aff. *boehmi* Heinz și *Inoceramus inconstans* Woods.

Inoceramus? *lamarcki* Park. este menționat în regiunea Rîșca-Agapia de către T. Joja (1952) însă, după cum afirmă însuși autorul determinarea nu este sigură. *Inoceramus regularis* d'Orb. a fost identificat pe pîriul Pietros la Pribo-tești de către V. Agheorghiesei și O. Turturianu (1953) și determinat de D. Patrulius.

Inoceramus aff. *boehmi* Heinz. a fost pus în evidență de către Gr. Alexandrescu (1971) în partea inferioară a stratelor cu inocerami în regiunea dintre valea Moldovei și valea Bistricioarei.

Inoceramus inconstans Woods, em. Andert., sub forma unui fragment, este semnalat de I. Turculeț (1972), pe pîriul Stroe lingă Pîngărați.

În vara anului 1972 am identificat în bazinul pîriului Pîngărați, și anume pe versantul stîng al unui torent, afluent al pîriului Icoanei, un fragment de inoceram pe care l-am determinat ca aparținînd speciei *Inoceramus tuberculatus* Woods. Acest fragment reprezintă cea mai mare parte dintr-o valvă și este prins

* Elaborarea acestei lucrări s-a făcut la sugestia și sub îndrumarea prof Ionesi Liviu, căruia îi aduc multe mulțumiri.

prin fața paleală pe o bucată de gresie marnoasă. Menționez că n-a fost găsit *in situ*, ci în materialul dezagregat și alunecat pe pantă din apropierea aflorimentului. Avînd în vedere faptul că regiunea traversată de pîrîul Icoanei este alcătuită exclusiv din strate cu inoceramii (ce reprezintă fruntea unității de Tarcău), cît și starea bună de conservare a exemplarului și aspectul identic al rocii pe care este prins cu cele din afloriment, posibilitatea remanierii se exclude.

INOCERAMUS TUBERCULATUS Woods. (Pl. I, fig. 1, 2)

Inoceramus tuberculatus Woods; Woods (1912), p. 302—303, fig. 59 (text), pl. XIV, fig. 8.

Din examinarea acestui fragment rezultă că valvele sînt inechilaterale mai lungi decît înalte. Reprezintă partea antero-dorsală din valva dreaptă. Specifică este ornamentația sub formă de coaste concentrice pronunțate și striuri radiare, care la intersecție dau șiruri de tuberculi. Spre partea posterioară a valvei, tuberculii sînt mai puternici decît spre partea dorsală. Aspectul tuberculiform a suprafeței cochiliei este mai pregnant în regiunea mediană, spre laturi fiind mai accentuate coastele radiare. Pe suprafață, cochilia prezintă unele depresiuni, datorate probabil presiunii stratului din acoperiș. Prin caracterele pe care le prezintă se aseamănă pînă la identitate cu specia *Inoceramus tuberculatus*, descrisă și figurată de Woods, din zona cu *Actinocamax quadratus* din Brighton și Seweby (Yorshire).

Dimensiuni: Lungimea 4 cm; lățimea 3,3 cm.

Vîrsta. Datorită faptului că n-a fost găsită *in situ* și din lipsa unor repere, nu putem preciza poziția nivelului din care provine *Inoceramus tuberculatus* Woods, în stiva stratelor cu inoceramii. După cum am arătat această specie face parte din zona cu *Actinocamax quadratus* care se plasează în intervalul santonian superior-campanian inferior. Prin această prismă ar rezulta că *Inoceramus tuberculatus* provine din partea inferioară a stratelor cu inoceramii.

BIBLIOGRAFIE

- Agheorghiesei V., Turtureanu D. (1953) — *Cercetări geologice între Valea Moldovei și Valea Neamțului*. Raport geologic, Arhiva M.M.P.G., București.
- Alexandrescu Gr. (1971) — *Studiul flișului cretacic intern dintre Valea Bistriței și Valea Moldovei*. Rezumatul tezei de doctorat.
- Băncilă I. (1958) — *Geologia Carpaților Orientali*. Ed. științifică, București.
- Botez G. (1912) — *Asupra unui Inoceramus salisburgensis Fugg. et Kastn. din flișul jud. Bacău*. D.S. Inst. geol. Rom. III, București.
- Ionesi L. (1971) — *Flișul paleogen din bazinul Văii Moldovei*. Ed. Acad. R.S.R., București.
- Joja T. (1952) — *Cercetări geologice între Valea Rîșcei și Valea Agapiei*. An. Com. geol., XXIV, București.

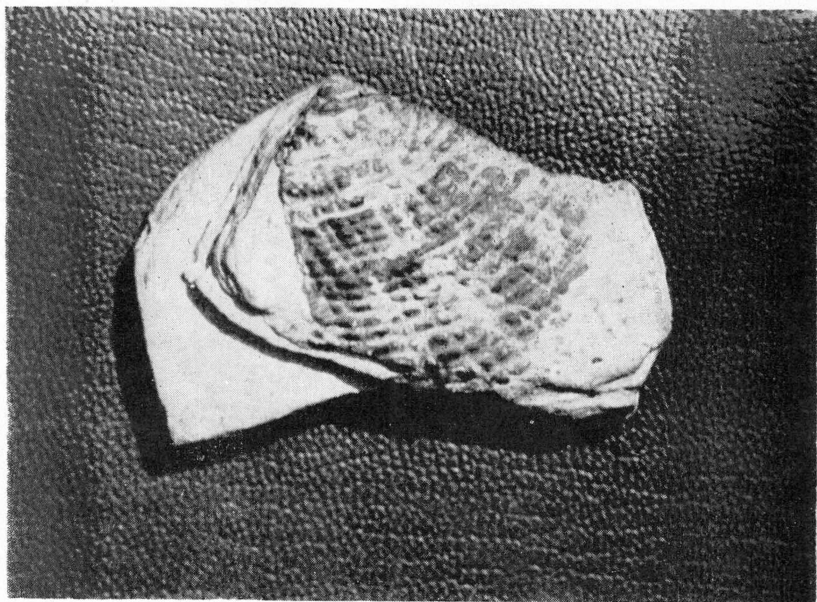

Fig. 1. $\times 1$.

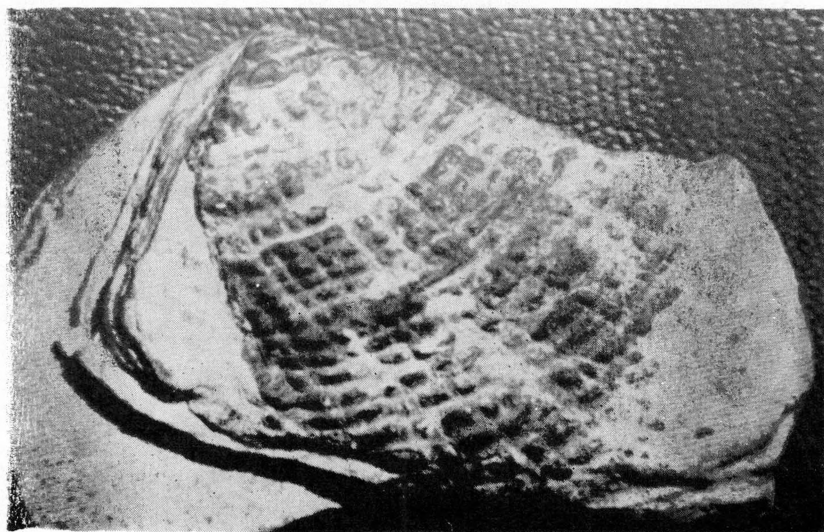

Fig. 2. $\times 1,5$.
Inoceramus tuberculatus Woods.

- Macovei G., Atanasiu I. (1925) — *Structura geologică a Văii Bistriței între Pingărați și Bistricioara*. D.S. Inst. geol. VIII, București.
- Mrazec L., Popescu-Voitești I. (1912) — *Date noi pentru clasificarea flișului carpatic*. D.S. Inst. geol. Rom., III, București.
- Petrasch W. (1903) — *Inoceramen aus der Kreide Böhmens und Sachsens*. Jahrb. d.k.k. geol. R.A., LIII, 1, Viena.
- Todiriță-Mihăilescu Victoria (1973) — *Contribuții la studiul depozitelor cretacice de pe flancul nord-estic al culmii Vinturarița*. An. Univ. București, Secția geol., XXII.
- Turculeț I. (1972) — *Inoceramus inconstans Woods em. Andert, în stratele cu inocerami de la Pingărați (Unitatea de Tarcău)*. Lucrările Stațiunii de cercetări biologice, geologice și geografice „Stejarul” Pingărați.
- Woods H. (1912) — *A monograph of the cretaceous Lamelibranchia of England (Inoceramus)*. Paleontographical Society Londra. Vol. II, part. VIII.
- Woods H. (1912) — *The evolution of Inoceramus in Cretaceous period*. Q. Journ. Geol. Soc. London, vol. LXVIII, pp. 1—19.

SUR LA PRÉSENCE D'*INOCERAMUS TUBERCULATUS* WOODS
DANS LES COUCHES À INOCERAMES DU FLYSCH EXTERNE

Résumé

L'auteur décrit et donne la figuration de l'espèce d'*Inoceramus tuberculatus* Woods, identifiée sous forme d'un fragment dans les Couches à Inocerames, sur le ruisseau d'Icoanei (Pingărați).

Selon la présentation de la littérature de spécialité, il résulte que cette espèce n'a pas été signalée jusqu'à présent dans le Flysch externe.